

Banaliteternes kvalitet

KENN ANDRÉ STILLING

Kan De forestille Dem en tidlig morgen på Rigshospitalet den 26. december 1945? klokken var cirka 6, da jeg så min mor og for første gang hørte navnet
Kenn – med to n'er. Navnet blev gentaget dag efter dag i alle stemmelejer og med mange ansigtsudtryk. Mit navn kom ud igennem de mærkeligste munde med tænder. Først ni måneder senere dukkede endnu et navn op, nemlig André.
Jeg vidste allerede, at jeg hed Stilling, og tænkte: Hvor mange navne skal jeg ha'? Jeg var bekymret for, om jeg kunne huske dem alle sammen.

Man bliver båret af navne. Som ung mand stod jeg op klokken 7 i Nivågade 3 på Nørrebro. Jeg kørte ad Hellebækgade og Jagtvej, gennem Nørrebrogade og over Dronning Louises Bro, forbi Nørreport og via Gothersgade til

Balletmester Andreas Farvel

Kongens
Nytorg og om bag Det Kongelige Teater til Peder Skrams Gade
nummer 8 og
ind
i baggården og op på fjerde sal. Og dér stod min høvlebænk.

Andreas Farvel er en af de første personer fra min litterære verden.
Han
er
en stor danser, der på grund af dårlig økonomi udstopper sin
trikot og
binder den på ryggen og danser og danser for derefter, med fire
danseben, at
forlange dobbelthonorar. Der blev lavet tre bøger med Andreas
Farvel. "En

aften med Farvel", "Farvel stikker af", og "Farvel og politik". Hele
oplaget
af den sidste bog – 230 eksemplarer – blev stjålet to dage før, den

skulle

udgives. Siden har jeg ikke hørt noget til ham. Men en god ven i Udenrigsministeriet har ofte antydnet, at en person ved navn Japan Jacobsen måske er den samme som Farvel.

Bogen om Andreas Farvel blev udgivet på Forlaget Sommersko, som blev

stiftet

i 1972 på Hagemans Kollegium, Kristianiagade 10 i København.

Beslutningen om

navnet Sommersko blev truffet på følgende måde: Jeg havde netop færdiggjort

en bog, der hed "Livet er en Drøm". Den skulle egentlig have heddet

"Drømmesperm", men forfatteren, der skrev forordet, mente ikke, at det

var

en god titel (det var sidste gang, jeg rettede mig efter andre med hensyn

til navne og titler). Bogen bestod af nogle og tredive linoleumssnit og

et

tilsvarende antal kontaktannoncer fra Weekend Sex.

Kontaktannoncer har

altid

interesseret mig; kontaktannoncer er en sjov, udstrakt hånd, både til udlandsrejser, lange vandreture og hjemlig hygge.

Besøget på forlaget, hvor bogen skulle udgives – og her nævner vi ikke

navne

– fandt sted i marts 1972. Jeg husker det tydeligt: Jeg lægger bogen
på
forlæggerens skrivebord og spørger, hvornår den vil være i
handelen, i
den
tro at når en avis kan udkomme fra dag til dag, så kan man vel
trykke en
bog
på mindre end en uge.
Da jeg ser ham i øjnene, fornemmer jeg, at det ikke kan blive før
sommeren.
Oktober kunne det heller ikke blive. Det viste sig, at vi var helt
fremme
ved et nyt årstal, og så tænkte jeg: “Hvad er der galt?”
Problemet var, at jeg sad på den forkerte side af skrivebordet.
Så jeg trak min bog til mig igen med ordene: “Jeg vil lige tænke over
det!”,
sådan som man siger, når man har truffet beslutningen. På vej
hjem i
bussen
til kollegiet spekulerede jeg på, hvad jeg skulle kalde mit forlag. Man
kunne opkalde det efter sig selv, så hedder det “på eget forlag”. Man
kunne
også give det et navn, som man blev forundret over – et navn med
samme
klang
som Gyldendal. Det skulle være et navn, som man selv holdt af at
sige,
som
mindede én om noget fint, og som ikke var belastet af dumhed, men
derimod

Hvor er pigen, der en gang i mellem vil tage et par lange bukser på og tirre mig ved at sidde på mit hoved????

båret af munterhed. På samme måde som man beskytter sit barn ved ikke at

kalde det noget forkert.

Mens bussen med stor fart nærmede sig Østerport, gennemgik jeg en masse

navne i hovedet. Jeg stoppede ved navnet Sommersko, og sagde til mig

selv, at

her var det. Så steg jeg af bussen og gik op ad trappen til øverste etage,

hvor jeg havde mit lille atelier. For enden af gangen sad en studerende,

som

jeg vidste aldrig ville blive færdig som ingeniør, så jeg råbte til ham: "Kunne det have din interesse at slikke frimærker?"

Han svarede øjeblikkeligt "ja!".

Så råbte jeg tilbage: "Forlaget Sommersko starter i dette øjeblik,

VEJLE-TREKANTOMRÅDET

Gift kvinde, 25 år, søger kontakt med herre i alderen 25-40 år for intimt samvær. Er ret lidenskabelig og accepterer diverse former for sex.

Billet mrk. A 6718

telefonen

hænger i gangen, og nummeret er Tria 1006.”

En måned efter udkom “Livet er drøm” på Forlaget Sommersko trykt i 1000

eksemplarer a 17 kroner hos Sorte Louis i Ringkøbing.

Senere udkom maleren Richard Winthers “Billedbog” (17 kr.), professor

Dan

Sterup-Hansens “Frimærker” (17 kr.), Hans Peter Feldmann, tysk maler,

“Billeder af Feldmann” (17 kr.), Per Kirkebys “Et Billedudvalg” (23 kr.),

Dan Turèlls “Onkel Dannys Deliristiske Jukebox Jitterbug” (19 kr.), Ib

Michaels “Hjortefod” (19 kr.), Johannes Lunds “Er skriften løgn fordi

lysets

baggrund altid er sort” (19 kr.), Knud Holtens “Lille

Håndleksikon over

nyopdagede mærkelige væsner" (19 kr.), "78 Danske Digtere", en
antologi
med
håndskrevne bidrag (48 kr.). Og det var ikke noget, vi skulle leve af,
det
var for morskabens skyld.

En af de første gange Japan Jacobsens navn dukker op, uden for
teatrets
verden, er ved en introduktionsskrivelse på en LP-plade, udgivet i
foråret
1973 på Sommersko Records. LP'ens navn var "Time to
Remember", og den
bestod af arbejdslyde fra mit atelier. Man kan høre, at jeg maler, man
kan
høre, at jeg tegner, man kan høre, at jeg arbejder med et
linoleumssnit,
man
kan høre, at jeg arbejder med en radering – alt sammen på a-siden.
På
b-siden hugger jeg gennem tyve minutter i et 2 meter højt og 40
meter
langt
trærelief med titlen "Dagdrømmernes Jubelfest". Japan Jacobsen
sidder i
øvrigt i Redaktionen for fine Samtaler i Victor B. Andersen's
Maskinfabrik
sammen med blandt andre H.C. Andersen, professor Jes P.
Asmussen og
Jørgen
Nørgaard Paa Strøget og han har fast adresse i Bruxelles.

I forbindelse med at udsende digtsamlinger begyndte jeg at
interessere
mig
for litteraturtidsskrifter. Jeg syntes, der manglede noget, som jeg vil
kalde banaliteternes kvalitet. Det var ikke digtene, der var noget i
vejen
med. Det der manglede var – en hat – en håndskrift – en vittighed
– en
traktor – et regnskyl osv. Enten måtte jeg leve med disse
uhyrligheder
eller
lave et tidsskrift selv. Jeg valgte det sidste. Formatet stod mig
fuldstændigt klart: A4. Det var den papirstørrelse, digtere og
forfattere
trak ud af deres skrivemaskine. Jeg har altid syntes, at en bog skulle
have
en ryg, og på dette tidspunkt var vi alle omgivet af så mange
hæfteklammer,
at tykkelsen på tidsskriftet måtte blive 160 sider, så der var masser
af

plads og lys og luft til de enkelte bidrag.

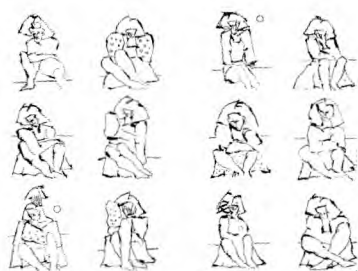
Med hensyn til navnet; det kom en sen aften – under en
svømmetur på

Bellevue, i 1975. "Victor B. Andersen's Maskinfabrik". Det lød
godt og

solidt. Det lød som en mand, der kunne sit håndværk og talte
pænt til

sine

medarbejdere, og prisen, 28 kroner, mente jeg ikke var urimelig. I.
oplag

Min søster I Marinen 1999

var på 1000 eksemplarer. Syv numre efter udkom det i 5000. Vi var på vej mod de store sovjetiske oplag, som jeg altid havde drømt om. Kort tid efter, i 1977, stoppede jeg "Maskinfabrikken" – for en tid – og gik i gang med at

lave bladet "Bokse Nyt" sammen med boksedommeren Ove Ovesen.

Når man finder et navn som "Victor B. Andersen's Maskinfabrik" (som er

en

mand, der virkelig eksisterer ude i landet, men som ikke ved, at han har

en

maskinfabrik på 160 sider i A4-format) og i første nummer har navne som

Dan

Turèll, Jens Birkemose, min bror Herman Stilling og mig selv i

redaktionen),
så mente vi, at med så megen lykke kunne det ikke gå galt.
Tanken om at arbejde sammen med så fine folk, og mange andre,
gjorde, at
jeg
blev nødt til at stifte "Det Store Nordatlantiske Idéselskab" ved en
stille
højtidelighed i Sorø 1976.
På første nummer af Victor B. Andersen's Maskinfabrik valgte jeg til
forsiden et fotografi af Kong Frederik i bar overkrop med
tatoveringer.
Det
havde været vist i Life Magazine i 1948. Det var et usædvanlig smukt
foto af
en konge; men i Ringkøbing var det majestætsfornærmelse, og de
forskellige
forretningsdrivende nægtede at hænge plakaten op i deres butikker
– til
stor
ærgrelse for Dronning Ingrid – og kunstforeningen tog afstand fra
den.

Victor B. Andersen skabte tanken om at levendegøre tidsskriftet. Jeg
havde
altid været fascineret af de franske caféer, som var en større og mere
luftig karrusel end de danske værtshuse. Jeg ville gerne have en
blanding af
værtshus og konditori. Simon Spies og Tjæreborg havde gjort
forarbejdet
med
at få folk interesseret i kaffe, cappuccino, café latte, café au lait,

espresso og dobbelt espresso. Alle disse ord, som lød så fine, kunne de ikke sige, når de kom hjem fra rejsen. Danmark er et usædvanligt morsomt land: En tredjedel af befolkningen er konstant tolv en halv kilometer oppe i luften, den anden tredjedel er på

Mallorca og den sidste tredjedel er derhjemme, og sådan har de cirkuleret siden slutningen af halvtredserne. I foråret 1976 var vi to, der tog af sted til Paris med papir og blyant og tommestok. Vi skrev ned og målte alt op – fra barens højde til barens afstand til døren og udbuddet af flasker på væggen. Og godt med spejle, ikke for at se på sig selv, men for at fange farven på en gul bus eller en grøn lastvogn, der kører forbi, og for at gøre rummet større. Alle notaterne kom vi ned i en stor salatslynge sammen med tidsskriftet, og ud af det kom af gode grunde Café Sommersko, opkaldt efter forlaget. Vi valgte at lægge den i Kronprinsensgade på grund af lokalernes størrelse, og fordi der nede for enden var en lille scene, der kunne bruges til

oplæsning.

Langs væggene løb en sofa som en stor rød nappa-tunge, der gik hele

vejen

gennem cafeen. Ideen med stærke farver som rød og citrongul og neonrør i

loftet var ganske enkel: så kan man være sikker på, at man er ude, borte

fra

kakkelbordet og PH-lampen, og så skal ikke tænke på at vaske op og gøre

rent

efter sig.

Målet var ikke at lave en café, men snarere en skulptur med personale

på; et

egnsteater hvor mennesker kunne komme ind med deres egne monologer.

Caféen

sørgede for kopper, glas og flasker og skabte folkemusikken, og dens indbildningskraft blev givet videre til gæsterne. Det skabte den rigtige

klang, således at man uden tøven kunne kaste sig ud i at sige

“Bispens

gipsgebis” uden at tabe ansigt. Cafe Sommersko blev starten på det jeg

kalder “De fire farcer med lukketid”. Café Dan Turèll (1977), der først

stod

færdig, da jeg fire måneder efter åbningen hørte ud af radioen, en
aften

i

en Codan-taxa, "En vogn til Turèll, en vogn til Turèll, en vogn til
Turèll!". Så vidste jeg, at Store Regnegade havde fået en café. Café
Victor

(1981), opkaldt efter tidsskriftet Victor B. Andersen og i 1982 Victors
Garage Brasserie. Cafeerne gjorde, efter min mening, en større
indsats

for

kvindesagen end rødstrømpebevægelsen nogensinde har gjort, og
skabte på

en

måde en venlig og kærlig byfornyelse. Der blev også tid til at starte
Gallerie Danmark hvor blandt andre Richard Winther, Poul
Gernes, Jens

Birkemose og jeg selv udstillede. Desuden viste galleriet en meget fin
udstilling med digteren Henrik Nordbrandts værelse fra Amager.
En mindre

Cafe, "Atomdemokraten", dukkede også op i 1978. Det blev også
til et

litteraturtidsskrift i Hirtshals ved navn "Strandboulevarden" og et
fabriksfamiliealbum "Sukker".

Alt dette er sket efter klokken 16, indtil da skal der males, tegnes og
hugges i træ.

Det er vigtigt med gode danske navne i byen. I Store Kongensgade
lå der

ind

til for nylig en grill ved navn "TIP-TOP Bodega", men desværre er sådan

et

navn forsvundet fra gaden. Jeg er nu henvist til at tage toget til Marienlyst på Falster for at se navnet "Tannhauser Pizza". Turen kan gøres

på en dag.

Det er meget bekymrende at så fine navne som H.C. Andersen, Søren

Kierkegaard og Georg Brandes bruges i en form for politisk uopfindsomhed. Så

kald det dog ved rette navn og ikke H.C. Andersens Boulevard, men H.C.

Andersens Motorvej; ikke Søren Kierkegaards Plads, men Søren Kierkegaards

Parkeringsplads; ikke Georg Brandes' Plads, men Georg Brandes' Gadekryds.

Man har gjort dem til verbale trafikofre. Hvordan skal vi kunne forklare

vore børn, at disse personer er mennesker, vi holder af. Et sidste skræmmende eksempel er, at det fine navn "Det Kongelige Bibliotek"

nærmest

er forsvundet til fordel for "Den Sorte Diamant".

Når jeg vågner om morgenen, er der en ting, jeg gør, inden jeg børster

tænder, inden jeg drikker kaffe, og inden jeg spiser en ostemad: Jeg tæller

alle bogstaverne i alfabetet. Når det er gjort, står jeg op. Jeg glæder mig
over, at andre også har en kærlighed til alfabetet. Det er ret
betryggende,
for når jeg åbner avisen, tænder radioen og ser fjernsyn, springer
ordet

“den verbale krystalnat” alt for ofte op af en kedelig æske.
Heldigvis
har
vi mange fine digtere i Danmark, som er opmærksomme på de
talrige
politiske
stavfejl.

NIVÅGADE

Engang var Nivågade
Byens hjerte, byens puls, byens gade.

Alle mennesker kørte igennem, gik igennem
Eller løb igennem

Livgarden med fløjter og trommer
Gik gennem Nivågade

Det var et fantastisk sted,
Et sted som man drømte om! Det var den tids Mekka.

Selv Stauning kom kørende på cykel
For at se drømmen

I midten af gaden var der en triumfbue
Og oven over den en regnbue,
der var også en skov, som var stor og grøn.
Hen til skoven gik der en vej,
Som på begge sider havde pragtfulde figurer

I den anden ende af gaden var der en flyveplads,
Hvor maskiner hvert minut kom ned
Og blev tømt for mennesker,
Som løb hen i den anden ende af gaden,
Hvor de satte sig på stranden.
For at se over det blå hav
Hvor alle århundreders skibe sejlede forbi
Og hilste med flag.

HERMAN STILLING

KENN ANDRÉ STILLING F. 1945 I KØBENHAVN.

UDLÆRT MØBELSNEDKER 1960-1965. KUNSTAKADEMIET, KØBENHAVN

1970-1974, PROFESSOR DAN STERUP-HANSEN, SVEND WIIG HANSEN.

TALRIGE SEPARATUDSTILLINGER I IND- OG UDLAND FRA 1965-2003.